GAZETA LWOWSKA.

W Sobotę Nro. 40. 9. Marca 1816.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. C. K. Gubernium Galicyyskie ogłosiło drukiem następuiące okólniki (*które w urzędowem tłumaczeniu umieszczamy*):

I. Nayiaśnieyszy Pan raczył naywyższą uchwałą z dnia 2. Stycznia r. b. podział Prowincyi Tarnopolskiey, która na mocy Traktatu między J. C. K. A. Mością, i Jegomością Cesarzem wszech Rossyi w Wiedniu pod dniem 3. Maia 1815. zawartego, z Galicyą znowu została połączoną, nayłaskawiey potwierdzić.

W uskutecznieniu tey naywyższey uchwały, obwieszcza się dla ścisłego zachowania to, co następuie:

1. Dotąd zostaiąca Prowincya Tarnopolska, z wyłączeniem wsiów Nestorowic, Podzameczka, Zieloney i Dźwinogrodu, iest na dwa Cyrkuły podzielona.

2. Jeden Cyrkuł Tarnopolskim, drugi zaś Czortkowskim nazywać się będą.

3. Ustanowiaią się dwa Urzędy Cyrkułowe. Dla obwodu Tarnopolskiego, będzie siedliskiem Urzędu Cyrkułowego, miasto Tarnopol. Dla Urzędu Cyrkułowego Czortkowskiego zaś tymczasowie, nim w mieście Czortkowie Władze umieścić można będzie, siedliskiem iest miasto Zaleszczyk.

4. Z których mieysc czyli wsiów Cyrkuł Tarnopolski i Czortkowski, do którego wieś Kurdwanówka w Cyrkule Brzeżańskim położona, do Państwa Petlikowic w Cyrkule Czortkowskim leżąca, przyłączona iest, składać się ma, w załączonych dwóch wykazach widzieć można będzie.

5. Z tych, w dotąd byłey Prowincyi Tarnopolskiey położonych wyżey namienionych 4 wsiów, przyłącza się wieś Nestorowice, która dz Państwa Jarosławic w Cyrkule Złoczowskim położonego, należy, do Cyrkułu Złoczowskiego, wieś Podzameczek, która do Państwa Buczacza w Cyrkule Stanisławowskim leżącego, należy, do Cyrkułu Stanisławowskiego; a wsie Zielona i Dźwinogród, do Buczackiego Klasztoru Bazylianów należące, równie do Urzędu Stanisławowskiego przyłączone zostaią.

6. Z dniem ostatniego Marca r. b. ustaie dzielność dotychczasowego Tarnopolskiego Kommissaryatu kraiowego, a zaś z dniem pierwszego Kwietnia r. b. otrzymaią takową Cyrkuły Tarnopolski i Czortkowski.

7. Do końca Marca r. b. maią się Obywatele dotąd byłey Prowincyi Tarnopolskiey w swych interessach ieszcze do Kommissaryatu kraiowego, a od dnia pierwszego Kwietnia r. b. do owych Urzędów Cyrkułowych udawać, do których tychże siedziby czyli nieruchome dobra, podług §. 4. rzeczonych wykazów, iako też podług oznaczęnia §. 5. należeć maią.

8. Od dnia 1. Kwietnia r. b. ustanowione będą Cyrkułowe Kassy w Tarnopolu i Zaleszczykach. Pozostałe z końcem Stycznia r. b. w dotychczasowey Prowincyi Tarnopolskiey podatki i inne płacenia, ieszcze do Kassy Kommissaryatu kraiowego w Tarnopolu, przypadaiące zaś z końcem Kwietnia r. b. podatki i inne płacenia, do tyczących się Kass Cyrkułowych oddawać należy. Podatki wsi Kurdwanówki, które z końcem Kwietnia r. b. przypadaią, do Kassy Cyrkułowey Czortkowskiey (w Zaleszczykach) oddane bydź maią.

W Lwowie dnia 2. Lutego 1816.

Franciszek Baron Hauer,
Prezes gubernialny.

Franciszek Krieg de Hochfelden,
Konsyliarz gubernialny.

(Następuie wyszczególnienie podług alfabetu Dominiiów i wsi do Cyrkułów Tarnopolskiego i Czortkowskiego należących.)

II. Jeżeli strony, Dokumenta stęplowaniu podpadaiące, które albo całkiem, albo też podług klassy przyzwoitey stęplowane nie są, po upłynieniu terminu czterech tygodni Patentem z dnia 5. Października 1802 §. 1. naznaczonego, do stęplowania podług klassy przyzwoitey przyniosą, to podlegaią takowe karze prawem ustanowioney, bez różnicy: czyli ten Dokument do Administracyi dochodów stęplowych, albo też do Urzędu stęplowego podanym iest. Strona ma bydź w każdym razie przez Examinatora wysłuchaną, a potem o przekroczeniu prawa i o karze pieniężney, przeciw wydaiącemu, i przyimuiącemu Dokument, wymierzoney, uwia-

)(

domioną. Jeżeli strona sama do złożenia całkowitey kary pieniężney nakłoni się, to takowa za kwitem przyięta, Dokument za złożeniem należytości stęplowey i opatrzeniem takowego przyzwoitym stęplem, stronie wydany, potém zaś teyże w moc 27. §. Patentu z kary pieniężney czyli sztrofu trzecia część, która dla donosiciela, a podług okoliczności także dla aprehendata przeznaczona iest, wydana bydź ma. Skoro zaś strona do złożenia całey kary nakłonić się nie chce, na ten czas niedostateczny Dokument podług oznaczenia §§. 28. i 29. Patentu, w urzędzie zachować, wyrok kary przeciw wydaiącemu i przyimuiącemu Dokument wydać, a po wręczeniu onegoż o zapłacenie kary i dodatkowey należytości od stęplu, w przyzwoitey drodze postarać się, a przynoszącemu Dokument, wyznaczoną dla donosiciela i aprehendenta trzecią część ze sztrofu wypłacić należy.

Co w moc Dekretu Kamery nadworney z dnia 7go Grudnia 1815. do wiadomości podaie się.

W Lwowie dnia 12go Stycznia 1816.

Franciszek Baron Hauer,
Prezes gubernialny.

Karol de Friedenthal,
Konsyliarz gubernialny.

Trzecim okólnikiem, datowanym d. 19. Stycznia, ogłosiło C. K. Gubernium uchwałę N. Pana, iż każde kryminalne ukaranie pociąga za sobą utratę cywilnego Krzyża honorowego, cywilnego medaliionu honorowego i tych medaliionów, które Woyskowym, po przeyściu ich do stanu cywilnego, nosić iest wolno.

Z Medyolanu dnia 18. *Lutego.* N. Cesarz i Król wyiechał ztąd dnia onegdayszego z rana do Lodi i Pawii, zkąd niezadługo powrócić tu zamyśla. Sądzimy, że NN. Cesarstwo Ichmość opuszczą tę stolicę około 8go lub 10go Marca. N. Pan myśli obiechać ieszcze część Lombardzko - Weneckiego Królestwa swoiego, potem zaś udać się do Tryjestu, i odwiedzić Prowincye Illiryyskie, a w końcu Tyrol.

Arcy-Xiążę Maxymiliian wyiechał ztąd takoż dnia onegdayszego do Modeny.

N. Cesarzowa i Królowa nasza, zaszczyciła wczora swoią obecnością z Arcy-Xiężną Matką swoią tuteyszy teatr Królewski della Scala.

Pan Young, C. K. Sekretarz gabinetowy, oraz Sekretarz Ces. Austryackiego orderu Korony żelazney, wydał tu d. 16. b. m. następuiące ogłoszenie:

„N. Cesarz i Król chcąc oznaczyć pamięć powtórnego wcielenia Prowincyi Lombardzko - Weneckich do Cesarstwa Austryackiego, wyniosł ie nie tylko na Królestwo Lombardzko - Weneckie, ale nadto utworzył nowy order Cesarskiego Domu swoiego i Korony swoiey, daiąc mu nazwisko Orderu Korony żelazney, dla tém większego uświetnienia tak drogiey Ludowi Lombardzkiemu pamiątki. A gdy N. Pan według ogłoszenia z dnia 12go Lutego pozwolił Poddanym i Urzędnikom swoim, którzy za przeszłego Rządu orderem Korony żelazney ozdobionymi byli, zatrzymać go w nowey ozdobie, miał J. C. K. Mość ten zamiar łaskawy, aby osób tych nie pozbawiać zaszczytu, który spotkał ie pod przeszłym Rządem za zasługi. Nie wkładanoby nawet na te osoby obowiązku zamieniania dawnieyszych ozdób orderu, gdyby noszenie onychże zgadzało się z ostatniemi odmianami, które w Państwach pozachodziły. Gdy iednak Ces. Austryacki order Korony żelazney nie ma z utworzonym za przeszłego Rządu orderem nic wspólnego, iak tylko nazwisko, przeto order Korony żelazney, rozdany od Rządu zniesionego teraź Królestwa Włoskiego, nie może nadawać prawa do otrzymania takoż Ces. Austryackiego orderu tegoż nazwiska, ani też udzielenie go osobom, które od przeszłego Rządu order równegoż nazwiska otrzymały, odbierać bynaymniey prawa noszenia tych ozdób, które, w skutku ogłoszenia z dnia 12. Lutego, terazniejszym Austryackim Poddanym i Urzędnikom, zaszczyconym od przeszłego Rządu orderem Korony żelazney, w mieysce onegoż dane bydź maią. Według tey zasady mogą nie tylko ozdobione orderem Korony żelazney osoby, mianowaoe przez N. Pana Kawalerami Ces. Austryakiego orderu Korony żelazney, ale nawet i te, które w przyszłości order ten otrzymaią, nosić oprócz ozdób onegoż według ich klassy, takoż ozdoby udzielone Austryackim Poddanym i Urzędnikom, którzy od zeszłego Rządu order Korony żelazney otrzymali."

Według doniesień Gazety Medyolańskiey, wszyscy Kawalerowie Ces. Austryackiego orderu Korony żelazney złożyli d. 12. Lutego, iako w rocznicę urodzin N. Cesarza i Króla przysięgę przed Monarchą, siedzącym na tronie i otoczonym WW. Dygnitarzami i Urzędnikami Dworu. Po przysiędze rozdawał J. C. K. Mość ozdoby orderowe, przy którym to obrzędzie uściskał Kawalerów 1wszey klassy.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Monitor ogłosił dnia 9. Lutego urzędownie, iż Król mianował Xięcia Luxembourg

nadzwyczaynym Posłem przy Dworze Brazylskim, Xięcia Dalberg Posłem w Turynie, Panna Hyde de Neuville, Członka Izby Deputowanych, nadzwyczaynym i pełnomocnym Ministrem przy Ziednoczonych Stanach Ameryki, a Kawalera Verneges Ministrem we Florencyi.

Dnia 11. Lutego był w Paryżu popis 12tu bataliionów grenadyerów i tyluż strzelców pieszych z gwardyi narodowey Paryzkiey, wynoszących 12,000 ludzi. Połowa tego woyska stała w szyku do boiu na dziedzińcu pałacu Tuilleries, a połowa z szwadrouem gwardyi konncy na placu karuzelowym. Po obeyrzeniu go przez Marszałka Oudinot, który miał na sobie nową ozdobę lilii, ustanowioną przez Króla dla gwardyi narodowey w dowód iey wierności Królowi, Monsieur z Xiążętami Angouleme i Berri obiechał szeregi teyże gwardyi. Po nieiakim czasie przybył Król w kolasce z Xiężną Angouleme, i każdy bataliion obiechał, a nareszcie, te bataliony ciągnęły przed nim w paradzie. — Tegoż dnia po Mszy ukazał się Król z Familią swoią Ludowi na krużganku.

Zle myślący w liczbie 3 napastowali niedawno gwardyę Królewską przy Pont-royal, i wydawali buntownicze okrzyki. Strzelcy konni schwytali dwóch, i do straży przy pałacu Tuilleries zaprowadzili.

Xiążę Tarentu (Macdonald), który w 5 miesiącach rozpuścił całe woysko Ligery, przybył do Paryża, i dnia 10. Lutego miał posłuchanie u Króla.

Jenerałów Drouet, Lefebvre Desnouettes i Grouchy, obiętych w pierwszey liście urządzeuia Królewskiego pod dniem 24. Lipca r. z. wezwano, ażeby dnia 15. Lutego stawili się przed Sądem. Woźny przybił pozew na drzwiach dawnieyszego mieszkania Jenerała Grouchy.

Na mocy upoważnienia przez Ministra Policyi, Hr. Allonville Prefekt Depart. Ille i Villaine nakazał Jeneralowi Mayer i kilku innym, iako naczelnikom i stronnikom byłey Ligi Bretońskiey, wynieść się w 24 godzinach z miasta Rennes, a niezwłocznie z całego Departamentu. Maią się oni udać do oznaczonych mieysc, gdzie przez pewny czas, iaki Minister Policyi przepisze, zostawać będą pod dozorem naywyższey Policyi.

Rozruchy w Lugdunie były ważnieysze, aniżeli z początku rozumiano. Naczelnicy ich rozciągnęli plan do Prowincyi Franche-Comte i Burgundyi, a dnia 21. Stycznia miał wybuchnąć powszechny bunt, za uderzeniem na gwałt we dzwony. Przypadkiem odkryto spisek. Jenerał Mennier zabity. Jenerała Lagrange poymano, gdy iechał do Lugdunu. Mówią, iż w wielu wsiach dzwony kościelne pozdeymowano. Lugdun był środkowem mieyscem znaczney liczby federalistów. Pan Givaud w piśmie swoiem pod napisem: Zbrodnie federalistów, drukowanem w Paryżu za pozwoleniem cenzury, wyraża co następuie:—„Potrzeba, aby Rząd poznał dokładniey rozciągłość federacyi Lugduńskiey. W *Vienne*, *Romans*, *Valence*, *Bourg*, *Thoissy*, *Villefranche*, *Beaujeau*, Toare, *Macon*, *Charolles*, *Nantua*, *Chalons*, *Tournus* i we wszystkich przyległych wsiach i wioskach, niemasz pewności, czyli przywłaszczyciel panuie ieszcze lub nie. Na ulicach słychać okrzyki, Niech żyie Cesarz! tróykolorowa chorągiew powiewa; białą podarto na kawałki. Jeżeli Burmistrz iest roialistą, a federaliści nie mogą go dostać, wieszaią psa iego; ieżeli zaś nie iest roialistą, obchodzi się źle ze wszystkimi, którzy wołaią: Niech żyie Król, i uie karze tych, którzy buntownicze okrzyki wydaią."

Na tayney sessyi Izby Deputowanych dnia 8. Lutego, Hrabia Beugnot mówił przeciw proiektowi polepszenia losu Duchownych, i oświadczył: „Poprawiemy los Duchownych, skoro tego stan Skarbu dozwoli. Izba powinna była rozważyć, czyli ten proiekt nie grozi iakowem niebezpieczeństwem, i czyli przynosi pożytek dla Kraiu. Pomimo taiemnego posiedzenia, pisma publiczne wyiawiaią zaraz nazaiutrz to, czem się tu skrycie trudniemy. Pytam się oraz, o iakiem Duchowieństwie właściwie iest mowa? Czy o Lewitach wiernych pokoleniu Dawida, którzy woleli ieść chleb we łzach, aby nie byli na ucztach nowey Samaryi? Tych iest mało. Nie pokładali oni nadziei w ludziach i w tém, co iest ziemskiego; nie wyciągali oni miliionów."—Dowodził daley, iż co 100 lat powiększano płacę Duchownym, i nareszcie roku 1787 wyznaczono im po 750 franków, lecz na tem nie przestawali. „Rewolucya (rzekł nakoniec) utworzyła kilka rodzaiów nieszczęśliwych. Odbieraiący sprawiedliwą cześć, powinni otrzymać nagrodę tylu ofiar; lecz tryumfu ich nie powinny przerywać łzy i rozpacz tych, którzy w okropney epoce nieznośne męki i nienagrodzone straty ponieśli."— Na temże posiedzeniu, P. Sineys de Mayrinhac, oświadczył: „Nieszczęśliwa Francyo! Nie sama iedna byłaś na klęski wystawioną! Krol twóy nie był iedyną ofiarą za grzechy ziemskie. Wszystkie ościenne Kraie, wszystkie części Swiata miały dnie żałoby swoiey. Po-

tomność czcić będzie męczenników naszego czasu, iak męczenników 3ch pierwszych wieków Chrześciiaństwa. Uposażano Kościoły, zbierąno przez wieki ich bogactwa, a dowody pobożności przodków naszych wpadły w świętokradzkie ręce. Zaprzeczono bytności Boga, wystawiono nowe świątynie (kościoły Protestantów) w tuteyszem mieście, i na cześć bogini rozumu."

Na sessyi teyże Izby dnia 9 przyięła Izba artykuł 6ty proiektu o polepszeniu losu Duchowieństwa, znoszący pensye Xięży żonatych, lub którzy nie ożeniwszy się, wyrzekli się dobrowolnie kapłaństwa; potrzebuiącym atoli, wsparcia ma bydź dane. Inne artykuły odesłała do Kommissyi budżetowey, i trudniącey się polepszeniem losu Duchowieństwa.

Na sessyi dnia 12. były rosprawy względem proiektu do prawa tyczącego się wyboru Deputowanych departamentowych do Izby, ale nic nie postanowiono. — Tegoż dnia P. Becquey wniósł dodatkowy artykuł do urządzenia, wyrażaiący, ażeby wszelkie podania na piśmie do Izby, zawieraiące osobiste oskarzenie, a polegaiące na uczynkach, maiących związek z dniem 20. Marca r. z., były odrzucone, iako przeciwne prawu amnestyynemu. Wyrzekła Izba, iż nazaiutrz (dnia 13.) będzie słuchała wytłumaczenia się obszernie w tey mierze Pana Becquey.

Na sessyi Izby Parów dnia 10. wzięto pod rozwagę postanowienie Izby Deputowanych względem Duchowieństwa. Były żwawe spory w tey mierze, a nareszcie odesłano tę rzecz do Kommissyi z pięciu Parów złożoney, któremi są Xiądz Montesquiou, Chateaubriant, Garnier, Bonnet i Pastoret.

P. Chateaubriant mówiąc o uposażeniu Duchowieństwa, rzekł: „Rewolucya wstrzęsła razem tron i ołtarz. Podczas terroryzmu, Kościoł Gallikański opuścił ziemię, i schronił się do nieba. Za nastaniem nieiakiey spokoyności, powrócił do nas. Opadły na siłach i lękliwy, skrwawiony, wlókł się iak cień, gdy nagle człowiek z piasczystych step Egiptu stanął na ziemi Francuzkiey. Losy iego są pokryte zasłoną, iak losy pomników, maiących znaki pisarskie, których nikt przeczytać nie może. Waląca się stara twierdza (St. Jean d'Acre) wstrzymała bieg zdobyczy iego w Azyi i powrócił dla zdobycia Europy. Widział sfinxy, piramidy, groby; rozmawiał z Ludami na południu i wschodzie; nosił wszystkie maski; mówił wszystkiemi ięzykami, okazywał wszelkie ucucia. Ledwo przybył, wygrał wielką bitwę (pod Marengo), zabił W. Xięcia (d'Enghien) przytłumił głos sumnienia głosem tryumfów, trząsł Królmi, przymusił głowę Chrześciiaństwa do podróży przez Alpy, i nadstawił do namaszczenia oleiem świętym czoło, którego troiaki ciężar czerwoney czapki, zawoiu i korony Cesarskiey nie przygniotł."

Na teyże sessyi Izby Parów uczyniono wniosek, ażeby zanieść prośbę do Króla o pozwolenie wyrznięcia na tablicy śpiżowey nazwisk Parów Francyi i ich przysięgi służenia wiernie Monarsze i Rodzinie iego, obok nazwisk Członków Izby Deputowanych, a to u spodu pomnika, który protestacyę Ludu Francuzkiego przeciw zbrodni dnia 21. Stycznia 1793 ma podać następnym pokoleniom.

Gazeta Moguncka umieściła następuiący artykuł o rewolucyach: — „Namiętności ludzkie nie dozwalaią oznaczyć czasu, kiedy ustanie wzruszenie, które od 30 lat na ziemi panuie. Niemasz tam mowy o powinności i słuszności, o ludzkości i sprawiedliwości; lecz ślepy duch stronnictwa mniema, iż mu wolno czynić to, co w przeciwniku swoim za godne kary poczytuie. Jeżeli idzie o sprawiedliwe żądania Narodu od swego Monarchy, o prawną wolność i Konstytucyę, któraby ią nadała i zapewniła, w tym razie dworacy i biali terroryści krzyczą: *Jakobini, Królobóycy! Ukrzyżuycie ich!* Jeżeli iest mawa o powinności obywatela, ażeby nie gwałtownie, w nieładzie i buncie szukać utrzymania spokoyności i porządku, czego tym sposobem nigdy się nie pozyska, ani pozyskać może, w tym razie ci, którzy się poczytuią za wielkich obrońców wolności, krzyczą: *Służalcy Monarchy i zdraycy Ludu!* a kończą na tem: *Ukrzyżuycie ich!* W takim stanie rzeczy naygorzey iest temu, kto do żadney strony nie należy, i chce tylko tego, co za dobre poczytuie. Doznaie on dwoiakiego potępienia. Nie można się obawiać skutku tey walki. Duch czasu niewstrzymanym pędem posuwa się na przód; natura działa podług praw odwiecznych i niezmiennych. Żadna siła ludzka nie potrafi wstrzymać wozu losu; lecz od sposobu kierowania nim zależy, czyli kilka tysięcy biedaków chwytaiących zuchwale za szprychy, lub kilka tysięcy takich, po których koła iśdź mogą, ma bydź mniey, lub więcey zgruchotanych. Oby wysokie uczucia zaymowały Monarchów i Narody, iednym z sobą uwzaiem połączone interessem! Oby mieysce nieufności i burzliwey czułości zaięła zgodność i spokoyna rozwaga! Potomność błogosławić będzie chwilę, w którey tylu krwawemi ofiarami i niezliczonemi cierpieniami ziednano przynaymniey spokoyność i szczęście przyszłych

pokoleń. Dla czegoż mamy wątpić o spełnieniu tey piękney nadziei, gdy tylu dobrych Monarchów razem dzisiay panuie?"

Prusy.

Gazety Berlińskie zawieraią następuiący artykuł z Berlina:

Dnia 14. Lutego nowo utworzone bataliony gwardyyskie obrony kraiowey Pruskiey, Pomorskiey i Śląskiey, otrzymały chorągwie, przy stosowney temu woyskowemu obchodowi uroczystości. Kaznodzieia brygadowy, Dr. Mann, powiedział w obliczu Królewskich Xiążąt i wszystkich tuteyszych Jenerałów krótką dobitną mowę w ogrodzie zamkowym i poświęcił chorągwie. Potem N. Król obeyrzał wszystkie bataliony, pozdrowiony był od nich trzykrotnem wykrzyknieniem: Ura! a nareszcie kazał im przeciągnąć przed sobą pod dowództwem ich Naczelników, Królewica Następcy tronu i t. d., i oświadczył im swe naywyższe zadowolnienie. Xiążę Karol (trzeci syn N. Króla) Kapitan Pruskiego bataliionu, nie był dla słabości zdrowia przytomnym temu obchodowi. Po skończoney paradzie bataliion Pomorski zoiął straże Berlińskie.

List z Wrocławia pisany d. 22. Lutego (*któryśmy temi dniami odebrali*) zawiera co następuie:

„Nadzwyczayne gratyfikacye, pozwolone dla Pruskich Jenerałów za ostatnią wyprawę woienną, na rozmaite Pruskie Prowincye rozłożone, wynoszą na Szląsk 120000 talarów. Summa ta powinna według nadeszłych rozporządzeń Ministerium woyny, przed wszystkiemi innemi, nawet przed wypłatą zaległego żołdu Milicyi kraiowey, bydź wyliczoną. Tuteysza Rejencya Królewska wstrzymała się atoli z tą wypłatą, sądząc, że żądania Milicyi kraiowey powinny mieć pierwsze przed innemi mieysce. Postanowienie to zyskało ogólną pochwałę i powszechną radość wzbudziło, gdyż obowiązki ku Milicyi kraiowey, tak wielce zasłużoney, są od wszystkich za nayświętsze poczytywane."

„To, co o zgiełkowych scenach, które w Berlinie zayśdź miały, u nas rozgłoszono, wspiera się po naywiększey części na czczych tylko wieściach. Kilka głów niespokoynych chciało wszcząć nieporządek w teatrze, lecz ie wnet uspokoiono. Nadaremne są usiłowania pewnego stronnictwa, ażeby uniknąć wymierzonego nań ciosu, i służą tylko Publiczności za przekonanie o niegodziwości pewnych ludzi, którzyby radzi grać rollę!"

Rossya.

Gazeta Petersburska, Poczta Północna, donosi pod d. 2. (14.) Lutego z Petersburga co następuie: „W Sobotę, dnia 29. Stycznia zrana, wyższe Duchowieństwo i Osoby znakomitsze płci oboiey, tudzież Sztabs i Ober Officerowie gwardyi, Ministrowie cudzoziemscy, składali powinszowania swoie Wielkiey Xiężniczce Jeymości, Annie Pawłownie i zaręczonemu z nią Xiążęciu."

Taż Gazeta zawiera ieszcze następuiący artykuł: „Półkownik pułku konney gwardyi bokowey, Łagoda, mianowany iest rzeczywistym Radcą Stanu, i przeznaczony na Gubernatora cywilnego Gubernii Tulskiey. Na mieysca wakuiące mianowani są Gubernatorami cywilnymi, Gubernii Wologodzkiey, rzeczywisty Radca Stanu Winter; Gubernii Kurlandzkiey, Wice-Gubernator tameczny, rzeczywisty Radca Stanu, Steineke; Gubernii Grodzieńskiey, rzeczywisty Radca Stanu, Xiążę Drucki-Lubecki; Gubernii Ekaterynosławskiey, Wice-Gubernator Chersoński, rzeczywisty Radca Stanu, Kałagiorgiew; Gubernii Chersońskiey, dotąd Gubernator Podolski, rzeczywistey Radca Stanu, Hrabia St. Priest."

W Petersburgu odebrano w Lutym godną wiary wiadomość, że okręt Ruryk, nakładem Hrabi Rumiańcowa, Kanclerza Państwa, zbudowany i wpodróż na około świata wysłany, d. 30. Października stanął u wyspy Teneryfy, i czynił przygotowanie do popłynienia ku Brazylii.

Gazeta Hamburska pod napisem Dostrzegacz Niemiecki, umieściła następuiący artykuł: — „Donoszą z Petersburga pod d. 3. Stycznia, iż pierwszym powodem do wypędzenia Jezuitów z tey stolicy było, że pewny Jezuita, będący nauczycielem Xiężniczki Naryszkinówney, córki W. Podkomorzego Rossyyskiego, bez wiedzy rodziców i w czasie ich niebytności, wpoił tey 16toletniey pannie zasady Religii Katolickiey, tak dalece, iż się uroczyście wyrzekła wiary Kościoła Greckiego, a przez to ściągnęła na siebie niełaskę rodziców i Monarchy. Dochodzono tego ściśle, i pokazało się, że iuż 72 młodzieńców i panien, po większey części znakomitego rodu, wyrzekło się wiary swoiey, po czém wydano wiadomy ukaz przeciw Jezuitom."

Królestwo Polskie.

Namiestnik Królewski chcąc nadać wzrost kraiowemu Górnictwu i przyprowadzić rozlicz-

ne w Królestwie Polskiém kopalnie wszystkich kruszców i rzeczy kopalnych do takiego stanu, aby przez rozszerzenie dawnych, odkrycie nowych, oraz przez doskonalsze sposoby ich wydobywania i wyrabiania stawały się co raz pożytecznieyszemi dla Kraiu, i obudziły przemysł osób prywatnych do szukania korzyści z górnictwa, na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych, po wysłuchaniu zdania Rady Stanu w ogólnem zgromadzeniu, wydał d. 20. Lutego składaiące się 18tu §§. urządzenie, którego treść iest następuiąca:

Dla bliższego zawiadywania i zatrudniania się na mieyscu wszystkiemi górniczemi przedmiotami, ustanowioną będzie główna Dyrekcya górnicza w Kielcach, iako w mieyscu środkowém teraźnieyszych znakomitszych kopalni. Głównym iey obowiązkiem będzie mieć szczególny dozór nad wszystkiemi bądź w ziemi, bądź nad ziemią znayduiącemi się kruszcami, robotami, budowlami, składami i funduszami górniczemi. Do niey należy usuwać wszelkie mieyscowe przeszkody, ułatwiać środki ku nowym odkryciom potrzebne, dawne kopalnie rozszerzać i wszystko przedsiębrać, co doskonalenie górnictwa w całym Kraiu, i płynące z niego pożytki pomnażać może. — W tym względzie starać się będzie, aby przy zyskowney reprodukcyi kruszców i innych rzeczy kopalnych za pomocą górnictwa dobytych, nie upadało także rolnictwo w okolicach kopalni, hut i fabryk, a oprócz zatrudnień górniczych, aby tamże handel i przemysł podniosły się. — Nayszczególniey zatrudni się Dyrekcya górnicza, żeby wszelkie kruszce i rzeczy kopalne z ziemi, iako pierwiastkowe materyały wydobyte, podlegały przetwarzaniu na sprzęty, narzędzia i rozmaite rzeczy naypowszechniey w Kraiu do użytku ludzi potrzebne. Dyrekcya Główna składać się będzie: z Dyrektora górnictwa. z Nadzorcy okręgów górniczych, z Nadzorcy machin i budowli, z Nadzorcy ekonomicznego dóbr narodowych na fundusz dla górnictwa wyznaczonych, i Syndyka przestrzegaiącego praw i urządzeń górniczych, który razem będzie Sekretarzem główney Dyrekcyi. Cała przestrzeń kopalni i hut dzieli się na górnicze Dozorstwa, których teraz ustanawia się pięć, a tę są następuiące: 1) Miedzianogórskie Dozorstwo, 2) Olkusko-Siewierskie, 3) Suchedniowskie, 4) Samsonowskie, 5) Pańkowskie (ieżeli na ostatnie dozorstwo górnicze zaydzie zezwolenie Monarchy). Skoro główna Dyrekcya górnicza urządzoną będzie, zatrudni się natychmiast uformowaniem korpusu górników. Pod bokiem Dyrekcyi górniczey będzie założona szkoła górnicza praktyczna, w celu kształcenia do kopalni Urzędników i Officyalistów. Plan takowey szkoły przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrnych, łącznie z Kommissyą Rządową Wyznań Religiynych i Oświecenia, wypracowanym będzie. Aby osady górnicze i fabryki, w przestrzeni kopalń zakładać się maiące, żadney przeszkody w swoich początkach i dalszym wzroście nie doznawały, cała takowa przestrzeń górnicza będzie wolna od wszelkich stanowisk i przechodów woyska, a osoby zupełnie górnictwu oddane uwalniaią się od wszelkich powinności woyskowey służby. Na fundusz górnictwa w Królestwie Polskiém wyznaczone są dochody z dóbr: Kielce, Iłża, Bodzęcin, Suchedniów, Samsonow, Sławków, Bobrowniki, Sulików, które wyłączono z pod dozoru Władzy zarządzaiącey dobrami narodowemi. Od dnia 1. Lipca r. b. przeydą te dobra pod dozor zawiadowczy Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrnych, która ie stosownie do potrzeb i podniesienia górnictwa, bez zniszczenia w nich iednak rolnictwa, urządzi.

Kraków.

Roczniąę urodzin N. Cesarza Austryackiego, obchodzono w tém wolném mieście z uroczystością. Wszystkie Władze onegoż były z powinszowaniem u Ces. Austryackiego pełnomocnego organizacyynego Kommissarza, Hrabiego Swertsa Sporka, wynurzaiąc mu hołdy dla swoiego Nayiaśnieyszego Opiekunu. Tegoż dnia zaprosił do siebie ten pełnomocny Kommissarz wszystkie Władze na obiad, a wieczorem mieszkanie swoie świetnie oświecić kazał.

Rozmaite Wiadomości.

Dziennik Belgicki umieścił następuiące proroctwo o roku 1816tym. Zima przy końcu nie będzie bardzo mroźna, wiosna w ogólności bardzo piękna i dogodna dla wzrostu roślin; lato nadzwyczaynie piękne i żyzne; w iesieni będą rzadkie wiatry; koniec iey nie będzie przykry, a w Grudniu będą rzadkie mrozy. Zgoła, rok ten będzie bardzo piękny.

Dnia 16. Lutego o 5tey wieczorem uderzył w Lüneburgu piorun w wieżę Kościoła S. Jana, i po konduktorze spuścił się na ziemię. Tegoż dnia o 10tey wieczorem była wielka burza w Dreznie, i piornn także uderzył.